

Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów (FORS) z siedzibą w Warszawie jest największą i najstarszą polską organizacją pozarządową reprezentującą branżę recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Zrzeszamy prawie 200 członków, z czego większość stanowią przedsiębiorcy prowadzący stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Działamy od przeszło 25 lat, reprezentując środowisko recyklerów samochodów w polskim parlamencie, Rządzie, przed organami administracji publicznej oraz na arenie międzynarodowej. Jesteśmy członkiem międzynarodowego Stowarzyszenia recyklerów samochodów EGARA. Nasi przedstawiciele aktywnie uczestniczyli w pracach polskiego Parlamentu nad wdrożeniem do naszego systemu prawnego dyrektywy 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji. Bierzymy aktywny udział w konsultacjach nad projektami aktów prawnych związanych z tematem recyklingu pojazdów i gospodarką odpadami, organizujemy szkolenia i konferencje, w tym także międzynarodowe, o tematyce recyklingu. Stanowią one forum służące wymianie poglądów i dyskusji na temat stanu branży, jej przyszłości, zagrożeń płynących z funkcjonowania szarej strefy, jak również czekających nas zmian wynikających zarówno ze zmiany regulacji prawnych, jak i postępu technologicznego.

Odnosząc się do projektu Rozporządzenia, na wstępie chcielibyśmy zauważyć, że jako organizacja zrzeszająca recyklerów, od lat widzimy potrzebę zmian przepisów w obszarze regulującym kształt i funkcjonowanie systemu zbiórki i przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji. Cieszy nas, że Komisja podjęła trud przygotowania projektu Rozporządzenia, którego przepisy ujednoczą rozwiązania stosowane w różnych krajach Unii. Z zadowoleniem przyjmujemy przepisy, które kładą nacisk na rozszerzoną odpowiedzialność producenta, na ponowne użycie części i komponentów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, jak również regulujące status części przeznaczonych do naprawy czy regeneracji.

Z drugiej jednak strony z niepokojem stwierdzamy, że projekt nie zawiera żadnych rozwiązań, które ograniczyłyby szarą strefę i zapewniły skierowanie strumienia pojazdów wycofanych z eksploatacji do legalnych stacji demontażu. Problem nielegalnego demontażu w Polsce jest ogromny – ponad 50% pojazdów demontowanych jest w szarej strefie. Z podobnymi problemami borykają się też inne kraje, dlatego nie może on być pomijany w tak ważnym akcie prawnym. Istotnym problemem jest też odpowiedzialność za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu oraz finansowanie przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji. Jako organizacja zrzeszająca przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, opierając się na doświadczeniach płynących z funkcjonowania polskich rozwiązań, nie możemy zaakceptować sytuacji, gdy za osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpowiedzialni są wyłącznie prowadzący przetwarzanie odpadów. Wyłączenie z tej odpowiedzialności producentów i innych operatorów rynku jest błędne i z pewnością utrudniać będzie realizację celów, jakie nakreśla projekt Rozporządzenia. Tematem pojawiającym się podczas konsultacji proponowanych rozwiązań z branżą recyklerów jest także zbyt ogólnikowo ujęte zagadnienie finansowania kosztów przetwarzania pojazdów – nie zostało określone, na jakich zasadach producenci mieliby ponosić koszty przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji i do kogo mają być kierowane środki. Z protestem ze strony środowiska spotykają się również zapisane w projekcie kryteria kwalifikujące pojazd jako odpad – w ocenie środowiska kryteria te są zbyt rygorystyczne i prowadzić będą do eliminowania z obrotu pojazdów, które mogą być naprawione i przywrócone do normalnej eksploatacji.

W ocenie środowiska recyklerów wdrożenie przepisów Rozporządzenia w obecnym kształcie istotnie podniesie koszty funkcjonowania legalnych stacji demontażu, obniżając ich konkurencyjność wobec podmiotów działających nielegalnie. W rezultacie coraz mniej pojazdów trafiać będzie do stacji demontażu, a poziom szarej strefy będzie wzrastać, eliminując z rynku legalnie działające podmioty.

W naszej ocenie szereg z proponowanych rozwiązań wymaga poprawy. Szczegółowe propozycje zmian do poszczególnych zapisów projektu Rozporządzenie zawarte są w załączniku.

Z poważaniem

Adam Małyшко
Prezes Stowarzyszenia FORS